

UKESOVERSIKT.

Som ventet ble ikke pausen før angrepet på Tyskland av lang varighet. Langs hele den belgisk-luxembourgiske grense ligger Siegfriedlinjen nå under artilleri-bombardement, mens flyene hamrer løs på dens bakre forsyningslinjer og opmarsjonsområder og to allierte angrepsspisser er tvingt inn i dens forterreng på tysk område, ved Trier og Aachen. Lenger sør, i Alsace og Lorraine, er opmarsjen mot grensen ennå ikke tilendebrakt, idet tyskerne har gjort ganske kraftig motstand i Metz-Nancy-området, men general Patton har her konsentrert veldige panserstyrker, så den taushet hovedkvarteret i det siste har opprettholdt om hans bevegelser, blir kanskje om ikke lenge brutt av nye seiersbulletiner. Først når disse styrker og general Patch's 7. arme (som kommer sørfra og rykker fram mot "den burgundiske port") settes inn mot Rhinlinjen, vil offensiven begynne for alvor; det må nemlig være av avgjørende betydning for de allierte å øve et trykk på Siegfriedlinjen i hele dens lengde for å kunne binde og spre de underlegne og utilstrekkelige tyske styrker best mulig, før selve gjennombruddsoperasjonene setter inn.

I de kommende uker vil man derfor bli vitne til overordentlig heftige kamper, hvis utfall sannsynligvis - sammen med den forestående store russiske offensiv - blir avgjørende for hele krigen. Et vesentlig spørsmål i denne forbindelse er hvilken verdi Siegfriedlinjen har. Den var i sin tid en meget viktig militærpolitisk faktor, som i krigens første fase ga Hitler høve til å gjennomføre sitt dristige spill i øst uten synnerlig risiko for noen vestalliert offensiv i full målestokk. Linjen med sine tusener av forter, mindre bunkers, tanksperringer etc. følger fra den sveitsiske grense til Karlsruhe stort sett Rhinens høyre bredd og løper videre parallelt med grensen, i noe vokslende avstand fra den ettersom man har utnyttet terrengforholdene (fjell, elver m.v.) fortifikatorisk; hovedverkené ligger neppe noe steds nærmere grensen enn 20-30 km. I nord ender den egentlige Siegfriedlinje ved den hollandske grense omtrent midt overfor Nijmegen, men en mer provisorisk fortsettelse av den er visstnok bygd ut til Nordsjøkysten; i den nåværende situasjon kan man vel regne med at tyskerne i første omgang vil støtte sin høyre flanke på Maas-Rhin-munningene og de hollandske oversvømmelser. Siegfriedlinjens lengde er ca. 600 km, den befestede sonas dybde mellom 50 og 100 km. Allerede disse tall sier at bemanningen av linjen ved full stridsstyrke krever overordentlig store troppesforband, for en

stor del spesialutdannede folk som Tyskland i øyeblikket har alt for få av. Dertil kommer at der sikkert ikke står til rådighet de slagkraftige og rørlige reserver med panser, som lynsnart kan kastes inn til motoffensiv der hvor et gjennombrudd har funnet sted eller truer, og som er et helt nødvendig supplement til en hvilken som helst befestningslinje. Videre er linjen utvilsomt alt på mange måter foreldet; den ble anlagt i 1938-39 (med kompletteringsarbeider 1940), men siden da har den offensive taktikk gjennomgått en revolusjonerende utvikling. De alliertes artilleri, sappermaterieill, flammekastere, minerydningstanks, etc. er det ypperste amerikansk industri f.t. kan produsere, og ganske særlig er deres flyvåpen (med de nye overdimensjonerte panserbrytende bomber) knusende overlegent; tyskernes jagervåpen er utmattet og de mangler også i høy grad et bevegelig luftvern på bakken. Fallskjerm- og luftlandetropper vil sikkert også i hittil uhørt målestokk bli satt inn i tyskernes rygg. Alt i alt vil derfor neppe Siegfriedlinjen by noen avgjørende hindring for de alliertes inntrengen i Tyskland, selv om det nok kan komme til å koste betydelige ofre å forsere den og gjennombruddet ikke er gjort på noen dager.

I øst knytter hovedinteressen seg framdeles til operasjonene på Balkan, hvor russerne har besatt praktisk talt hele Romania og Bulgaria og dermed i samarbeid med Titos partisaner effektivt kan avskjære ca. 20 tyske divisjoner i Hellas og Jugoslavia. Framrykningen i Transsylvania fortsetter også i ganske raskt tempo og truer nå selve det ungarske sletteland, et ideelt operasjonsteater for panserstyrker. I Slovakia har partisankrigen antatt dimensjoner som må skape de alvorligste bekymringer for tyskerne (og har atter en gang avslørt svindelens omkring et quisling-regime, pater Tisos). I Polen har offensiven i Bug-Narew-området gjort viktige framskritt, især med erobringen av det viktige knutepunkt Lomza, og lagt veien åpen for mer omfattende operasjoner både mot Øst-Preussen og mot Varsjawa-avsnittet, hvor russerne nå står bare 10 km fra den polske hovedstad. I Finland er situasjonen meget spennende; tyskerne skulle være ute av landet innen den 15. september, men det låter nå til at de i nordavsnittet har innfattet seg på å bli. Det kan føre både til finske angrep og til en større russisk aksjon mot Rendulics tropper (100.000 mann?), kanskje også til kombinerte aksjoner mot Nord-Norge fra vestmaktens side - hvis man da ikke i begge de allierte leire finner det mer formålstjenlig å

konsentrere alle disponible krefter om hovedangrepet på Tyskland, hvor man kan opnå en svaerelse, antagelig lönge før de tyske styrker fra Ishavsfronten kan settes inn.

De alliertes virksomhet i luften har nådd nye høydepunkter; den forløpne uke betegner formodentlig et klimaks hittil under krigen; det taktiske fly har rettet uhørt kraftige slag mot tyske frontstillinger og mot Siegfriedlinjen, mens styrker på 1-2.000 tungbombers med jager eskorte uavbrutt har rettet knusende angrep mot tysk industri og tyske kommunikasjoner i det indre av Tyskland og på Balkan.

SPRENGNINGEN PÅ SKABO.

Kl. 1.30 den 13. september foretok sabotører i uniform et angrep på et lokomotiv som var til reparasjon på Skabo. Lokomotivet ble grundig ødelagt. Til tross for hurtig utrykning fra Gestapo og tysk politi kom sabotørene unna.

Det samme lokomotiv ble tidlig i vår delvis ødelagt ved sprengning på Thamshavnbanen sammen med fire andre. Thamshavnbanen er den eneste transportveien for svovelkis fra gruvene der og fram til kysten. Banen har en spesiell sporvidde og hvilket som helst lokomotiv kan ikke anvendes. Svovelkisen er meget viktig for tyskerne og de har gjort hva de har kunnet for å skaffe nye lokomotiver og reparere de gamle. Med noen gamle lokomotiver har de greidd å transportere 1/3 av produksjonen. Av de lokomotiver som var ødelagt kunne bare ett repareres. Det ble straks sendt til Oslo og var nå på det nærmeste ferdig. Reichskommisariatet har nast iherdig for å få det ferdig og har hatt ekstra vakter for å passe på det.

NS LØPER ATTER FOR LANGT.

Under overskriften, "Friidrettsmesterskapet vel i havn" - en ny Norgesrekord så dagens lys," meddeler "Svarta" (11/9 44): "5.000 meter løpet. Ved en beklagelig feiltagelse ble det løpt en runde for meget, så distansen ble 5.400 m. Dette vakte endel røre." - Vi gratulerer med den nye rekord.

NYHETENE TORSDAG.

Vestfronten. Den første amerikanske arme rykker inn i Tyskland på bred front, og har erobret den første tyske by Rötgen foruten mange tyske småbyer. Et motangrep, utført av tropper som amerikanerne hadde gått forbi da de rykket fram, ble lett slått tilbake. Etter inntagelsen av Rötgen har de amerikanske tropper svingt av mot NØ, og truer nå sammen med sterke styrker, som Montgomery har samlet lenger nord, å omgå Aachen. Aachen er et meget sterkt fort i Siegfriedlinjen, likeledes hører Rötgen til festningsverkene. Den nederlandske grense er overskredet på et nytt sted i nærheten av Maastricht. Belgiske tropper har rykket over Leopoldkanalen og står ca. 5 km fra den nederlandske grense. Ennå en amerikansk arme, den niende, er satt inn i vest. Seks al. armeer; en britisk, en kanadisk og fire ameri-

kanske deltar i slaget om Tyskland. I øst rykker mot Belfort og står 24 km fra byen. - Meldinger fra korrespondenter viser at det var usannferdig nasipropaganda når det ble sagt at de allierte bare ville bli mott med hat. En korrespondent som var med amerikanerne inn i Rötgen, beretter aldri i mitt liv hadde jeg tenkt at jeg skulle sette foten på tysk jord under slike stillferdige forhold. Folk stod ved haveporten og viftet med hvite flagg. Alle hadde noe hvitt på seg, om bare et hvitt lommetørkle. De små tyske grupper som var igjen, gjorde absolutt ikke motstand. De fleste tyskere ventet på at de allierte soldater skulle gjøre slutt på krigen. Eisenhower oppfordrer alle utenlandske arbeidere i NØ, Vest og Syd-Tyskland til straks å gå i dekning. Himmler tenker på å sende dem til forsvarsverkene eller sette dem i konsentrasjonsleir.

Flyangrep. De tyske byer Stuttgart, Frankfurt, Osnabrück og Münster brenner enda etter de siste angrep med brannbomber. Det ble kastet 400.000 brannbomber mot Frankfurt; det fortelles at dette angrep egentlig ikke var planlagt, men at flyene pr. radio ble dirigert dit da det ble meldt at store treppetranporter var på gjennomreise gjennom byen mot vest. Onsdag angrep 1000 amerikanske fly fra Storbritannia og 500 fra Italia oljemål, jernbanetokter og fabrikker i Tyskland. Tyskerne har mistet ca. 500 fly på fire dager.

Østfronten. Russerne kjemper i Praga, forstad til Varsjawa. De polske innlandsstyrker holder framdeles Varsjawas sentrum. I Syd-Polen har russerne, etter inntagelsen av Krosno, nådd den polsk-tsjekkiske grense og kontrollerer jernbanen til Ungarn. På den annen side av den romenske grense har jugoslavene forenet seg med russiske styrker. Titos styrker har tatt flere viktige punkter i grensedistriktet mellom Jugoslavia og Ungarn. - Allierte destroyere har senket en konvoy i Egeerhavet. - Moskva har offentliggjort vilkårene for våpenstillstand med Romania. Romania skal slutte seg til de allierte mot Tyskland og Ungarn med minst tolv divisjoner. All tysk materiell skal utleveres, og romenske olje- og bensinlagre stilles til disposisjon for de allierte. Grensen av 1940 mellom Russland og Romania blir gjeldende. Det meste av Transsylvania går tilbake til Romania under forutsetning av at det bekreftes i fredstraktaten. P.g.a. at Romania nå har sluttet seg til de allierte skal de bare betale delvis skadeserstatning. Den Romanske siviladministrasjon gjenopprettes og en alliert kontrollkomisjon opprettes.

Italia. Fra Italia meldes at åttende arme er rykket fram foran Rimini.

Finnland. Tyskerne har tyensynlig beleget seg på å bli i Finnland utover den avtalte frist. Ifølge enkelte meldinger holder de på med å bygge en vestvoll i miniatyur både langs den svenske og norske grense. - Falkenhorst har nylig vært på inspeksjonsreise ved Lyngenfjord.